

Zadání projektu
prověřovací ideové studie
předpolí Štefánikova mostu

23/3/2018

Institut plánování a rozvoje
hlavního města Prahy
Kancelář veřejného prostoru

AUTOŘI:

Ing. arch. Šimon Jiráček / KVP-SDM IPR Praha / +420 723 742 667 / jiracek@ipr.praha.eu

©Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, 2018

Všechna práva vyhrazena

Elektronická verze dokumentu je dostupná na

www.iprpraha.cz/predpolistefanikovamostu (nyní nefunkční)

Obsah

Úvod	4
1 - Řešené území.....	5
2 - Vztahy v území.....	5
2.1 Křížení městských os.....	5
2.2 Plánování města.....	5
3 - Cíle projektu.....	6
3.1 Prostupnost území.....	6
3.2 Obraz města	6
3.3 Participace aktérů v území.....	7
3.4 Zájmy hl. m. Prahy.....	7
4 - Rozsah studie	7
4.1 Prověření variantních řešení	7
4.2 Vypracování posudku variantních řešení	8
4.3 Stanovení rozsahu prověření variantních řešení.....	8
4.4 Doporučení variantního řešení k dopracování.....	9
5 - Obsah a podrobnost koncepční studie	9
5.1 Textová část	9
5.2 Grafická část.....	9
6 - Podklady.....	9
6.1 Koncepce	9
6.2 Mapové podklady	9

Úvod

Zpracování prověřovací koncepční studie předpolí Štefánikova mostu (území vymezené ulicemi Řásnovka, Klášterská ulice, Dvořákovo nábřeží, Nábřeží Ludvíka Svobody, Holbova ulice, Klimentská ulice a Lannova ulice) je v souladu se Zřizovací listinou IPR Praha a dále navazuje na usnesení Rady hlavního města Prahy č. 556 ze dne 16. 4. 2013 ke koncepčnímu přístupu hlavního města Prahy k veřejným prostranstvím a koordinaci investic.

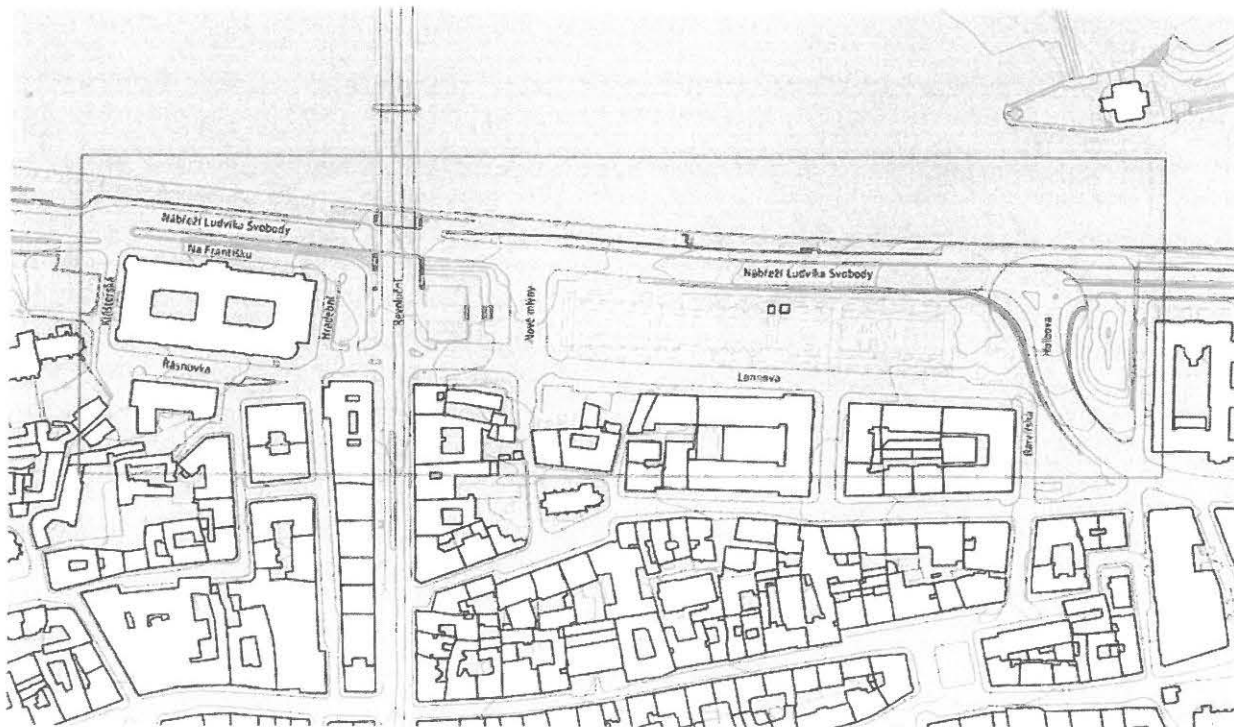
Na základě usnesení RHMP č. 2859/2017) IPR Praha zpracovává, ve spolupráci se zhotovitelem – Ateliér Ondřeje Císlera – Koncepční studii ulice Revoluční. Rozsah řešeného území ulice Revoluční byl zhotovitelem vyhodnocen jako nedostatečný pro návrh předpolí Štefánikova mostu a stanovení podmínek zastavitelnosti v území. Projektový výbor (MHMP, MČP1, IPR, RFD, DPP) se z tohoto důvodu usnesl ve smyslu vytvořit navazující – samostatně zadanou – prověřovací ideovou studii předpolí Štefánikova mostu, která svým rozsahem v porovnatelných variantách dokáže pojmout problematiku tohoto území komplexně.

IPR Praha považuje za důležité porovnat možné varianty řešení území mezi sebou. Výchozí řešení bude komentovat Územní (či Metropolitní) plán s možností návrhu podnětu na změnu dokumentu ÚP a následné překlopení do MP. V rámci posouzení dílčích variant je nezbytné, aby byl brán v potaz význam území, historický vývoj, kontext nábřeží a návaznost tohoto území na hradební okruh končící u Národního divadla. Neopominutelnou částí prověření je též prostupnost území z pohledu chodců (z Revoluční na náplavku), cyklistů (Revoluční na nábřeží), automobilů (ze Štefánikova mostu na nábřeží). Variantní řešení budou též navrhopvat podmínky zastavitelnosti územní rezervy (parkový oddělek a park Lannova) a její obslužnost dle možností využití. Řešení prověří vhodnost vzniklého náměstí Vojtěcha Lanny, které bude vymezeno budovou Ministerstva průmyslu a obchodu a stavební čarou nové městské instituce.

Toto zadání slouží jako podklad pro JŘBU na zhotovitele studie. Zhotovitelem bude Ateliér Ondřeje Císlera, který je odborníkem na znalost této oblasti právě díky znalosti příleňajícího území ulice Revoluční.

MAPA / 01

ŘEŠENÉ ÚZEMÍ

Zdroje : IPR Praha

1 Řešené území

Území pro zpracování variantních řešení návrhu předpolí Štefánikova mostu je vymezeno na severu Vltavou, na jihu ulicí Lannova, na východě ulicí Holbova a na západě ulicí Klášterská. Návrh ve vymezeném území má logický dopad na širší vztahy, které pro posouzení vlivu budou vymezeny zhotovitelem.

2 Vztahy v území

2.1 KŘÍŽENÍ MĚSTSKÝCH OS

Dotčené místo předpolí Štefánikova mostu je esenciálním prostranstvím pražského urbanismu v užším centru města – jeho jádru. Pro pochopení problematiky území je nezbytné porozumět principům, se kterými bylo okolí založeno a které zde musí být naplněny pro umožnění jeho plnohodnotného užívání. V místě předpolí dochází ke křížení dvou významných pražských os. Osy hradebního oblouku vedoucí od mostu Legií ke Štefánikově mostu (pozn. aut. osa nadregionálního významu dle Konceptce pražských břehů) a osy utvářející reliéf pražského nábřeží (pozn. aut. osa celoměstského významu dle Konceptce pražských břehů). Zásadní je právě kontinuita obou těchto os navzdory jejich křížení, které je dnes oslabujícím aspektem znemožňující jejich charakterové pokračování. U případu hradebního oblouku je zásadní zobytnění nejen nábřežní části, tedy zprostupnění území ulice Revoluční k říčnímu korytu s důrazem na velmi vysoké bytové kvality celého území. Na nábřežní korálkovitou zástavbu významných veřejných solitérních budov bude v místě současně územní rezervy – parku Lannova – provedeno umístění nová instituce. Te bude vymezena veřejným prostranstvím předpolí, které spolu s ní bude určující hodnotu prostoru – formy - dějů pražského nábřeží. Vhodná zástavba východní části předpolí je příkladem demonstrujícím princip, kde urbanismus a veřejné prostranství úzce vymezuje regulaci stavby.

Jedině rozvážným posouzením principů v území lze důstojně ukončit ulici Revoluční z hlediska urbánních kvalit bez deficitů, se kterými se dnes potýkáme.

2.2 PLÁNOVÁNÍ MĚSTA

Zásadní změnou území dnešní Památkově chráněné rezervace byla asanace roku 1893, která urychlila modernizující vývoj města. Výstavba nábřeží Na Františku a dalších, směrem k východu navazujících komunikací, započala vzápětí po dokončení mostu Svatopluka Čecha, který byl otevřen roku 1908. Postupné budování tohoto rozsáhlého inženýrského projektu, který navždy změnil tuto část Prahy, bylo rozděleno mezi dvojici subjektů: Obec pražskou a Státní kanalizační komisi. Od roku 1907 započaly oba subjekty výkupem nemovitostí na území, které přesahovali tehdejší linii pobřeží. Mezi roky 1908-1910 bylo nové nábřeží dostavěno až k mostu Františka Josefa. Vltavský břeh Starého města pražského prošel výraznou změnou svého užívání od roku 1910, ve kterém byla schválena jeho regulace. Během první poloviny 20. století byly započaty změny ovlivňující původní pobřežní ráz až do stavu, jak ho známe dnes. Významnou změnou byly zejména zásypy náhonů a slepých ramen Vltavy, které vbíhali do území dnešního zastavěného města. Nábřeží bylo lemováno sádkami na ryby, mlýny, pily, haldy (sklady) stavebního dříví, valachy a prádelny. Charakteristickým výrazem byly též dřevěné můstky vbíhající do koryta řeky. Řada těchto objektů byla spravována Šestipanským úřadem Starého města pražského.

Do roku 1915 pokračovala výstavba nábřežních zdí, směrem až k Těšnovu a v následujících dvou letech, tedy do roku 1917 se zbouraly všechny zbývající mlýnské budovy.

Krátce po vzniku nové republiky bylo rozhodnuto, že na rozlehlých státních pozemcích získaných výstavbou nového nábřeží a navážkami, vzniknou budovy pro potřeby ministerských úřadů. Od roku 1920 do roku 1937 probíhaly soutěže na tyto instituce a jejich

následná realizace. V případě parcely dnešního parku Lannova byla plánovaná výstavba ministerstva veřejných prací, na kterou byl roku 1927 navrhnutý zajímavý projekt s kubizujícími prvky od architekta Bohumila Hübschmana, který však nebyl realizovaný z důvodu příchozí hospodářské krize.

Poválečný přístup k výstavbě byl úzce spojený s regenerací města a v nastupujícím totalitním režimu svou koncentrací usměrňoval na sociální výstavbu města v jeho okraji a na oblast průmyslu.

Oblast předpolí Štefánikova mostu – obklopena souborem staveb různých stavebních období – tak zůstala již staletí největší územní rezervou v Památkově chráněné rezervaci .

3 Cíle projektu

3.1 PROSTUPNOST ÚZEMÍ

Neopominutelný důraz na navrhované přeuspořádání území musí být kladen na inkluzivní prostupnost a vypořádání se současnými deficitem v této oblasti. Dokončení absentující integrace pěší a cyklistické dopravy je zcela zásadní pro humanizaci nejen místa předpolí, ale též navazujících veřejných prostranství.

3.1.1 ----- PĚŠÍ PROSTUPNOST

Plynulá průchodnost ulice Revoluční a přímočará kontinuita pohybu směrem na nábreží a níže položenou náplavku je určujícím předpokladem zdárného vytvoření soudobé hodnotné vrstvy města dochozích vzdáleností.

3.1.2 ----- CYKLISTICKÁ PRŮJEZDNOST

V místě předpolí Štefánikova mostu se nachází dle generelu cyklistické dopravy křížení hlavní a páteřní cyklotrasy. Vytvoření přirozeného propojení těchto cest pro plynulou průjezdnost je nezbytné.

3.1.3 ----- DOPRAVNÍ PRŮJEZDNOST

Tranzitnost individuální automobilové dopravy po nábreží a zachování propojení ze Štefánikova mostu směrem na nábrežní část musí být ponechána. Absence takového propojení by přenášela problematiku do širších vztahů, což se jeví jako nevhodné. Je tedy nezbytné, aby navrhované řešení neznemožňovalo zmíněná propojení a aby výrazně neměnilo kapacitní průjezdnost oblasti bez opodstatnění – benefitů jiných požadavků na řešení.

3.2 OBRAZ MĚSTA

Snad nejdůležitějším cílem prověření je práce s územní rezervou oddělků parku a parkem Lannova, skrývající se pod závojem dojmu z luxusu rekreační parkové plochy v centru města u břehu Vltavy. Hierarchicky nadřazené území oproti navazující zástavbě v pozadí na své dokončení čeká již 100 let od doby vymezení, zasypání a zpevnění pražských břehů. Harmonické pokračování nábrežní části Starého města v plánovaných principech je dlouho opomíjeným tématem, které postrádalo své místo v koncepčních úvahách vývoje Prahy. Nesnadná je volba instituce pro prostranství tohoto významu. Plán města je však nadřazeným určujícím faktorem pro formu a navazující

děje. Z tohoto důvodu je samotná potřeba zástavby, nezbytnost vhodného vymezení a podrobnější určující regulace nadřazená potřebě konkrétního záměru. Celkový obraz musí odpovídat významu a založenému potenciálu místa.

3.3 PARTICIPACE AKTÉRŮ V ÚZEMÍ

Na tvorbě variantních řešení návrhu je nezbytné spolupracovat se zástupci zásadních aktérů v území, kteří se budou v nadcházejících fázích projektu ke koncepčnímu záměru vyjadřovat. Míra projednání ideové studie bude nižší, než u koncepční studie. Výstupem by měly být především požadavky aktérů na provedení a rozsah navazující koncepční studie (např. makro simulace dopravního řešení včetně definice zájmového území). Nalezení konsensu mezi aktéry je tak neopominutelným výstupem návrhu pro usměrnění řešení do dalších výkonových fází projektu.

3.4 ZÁJMY HL. M. PRAHY

V zájmu hl. m. Prahy je naplňovat strategické dokumenty. Zejména pak Strategický plán, Koncepti pražských břehů, Manuál veřejných prostranství aj. Pro samotný návrh je záhodná jeho provázanost se záměry v prostranství, které jsou RHMP schváleny či vypracovávány. Takovými záměry se rozumí zejména Koncepční studie Dvořákova nábřeží a pracovní verze Koncepční studie ulice Revoluční. Dále je nezbytné konzultovat vývoj území v oblasti Těšnova s kompetentní kanceláří IPR.

4 Rozsah studie

Prověřovací studie bude obsahovat výkresovou dokumentaci variant, ze které budou patrné rozsahy změn v území, základní principy řešení, prostorové vazby v území a proveditelnost navrhované změny. Zhotovitel posoudí všechny varianty dle kritérií prostupnosti, veřejného prostoru, širších vztahů, proveditelnosti záměru a dalších potřebných kritérií dle individuálního požadavku plynoucího z každého řešení. Varianty nebudou propracovány včetně detailního dopravního řešení, s dopravním inženýrem budou pouze zkonzultovány. Pokud zhotovitel zjistí, že některá z variant je zcela vyloučená, předloží argumentaci a variantu nedopracuje.

4.1 PROVĚŘENÍ VARIANTNÍCH ŘEŠENÍ

- 1 současné dopravní uspořádání, zastavitelnost v parku Lannova
- 2 současné dopravní uspořádání, zastavitelnost v oddělků parku
- 3 současné dopravní uspořádání, zastavitelnost v oddělků parku a parku Lannova (podjezd pod stavbou)
- 4 zachování podjezdu mostu, zrušení sjezdu z mostu na nábřeží, propojení ulic Klášterská
- 5 zachování podjezdu mostu, zrušení sjezdu z mostu na nábřeží, propojení ulic Lannova-Holbova
- 6 zachování podjezdu mostu, úrovnňové spojení Dvořákovo nábřeží – Na Františku x Revoluční x Nábřeží Ludvíka Svobody
- 7 zrušení podjezdu mostu, úrovnňové spojení Dvořákovo nábřeží x Revoluční x Nábřeží Ludvíka Svobody

4.2 VYPRACOVÁNÍ POSUDKU VARIANTNÍCH ŘEŠENÍ

Zhotovitel komplexně popíše návrh dílčích variant a zhodnotí jejich pozitivní či negativní vliv. Požadavkem není nečinnost v území a tak absence negativního dopadu není považována za nejlepší možné řešení. Každou změnu je třeba zřetelně vysvětlit v souvislostech a obhájit ve vztahu k ovlivňujícím aspektům a naplňujícím cílovým požadavkům.

4.2.1 ----- PROSTUPNOST ÚZEMÍ

Varianty budou posouzeny z pohledu požadované pěší prostupnosti, cyklistické průjezdnosti a dopravní průjezdnosti. Prostupnost bude zhodnocena ve vztahu k současnému řešení, k očekávanému naplnění řešení nového a k naplnění pražských strategických dokumentů. U jednotlivých způsobů prostupnosti bude vyhodnocena změna kumulativně, aby byl zřejmý celkový přínos v území. K posouzení zhotovitel využije všechny jemu dostupné prostředky.

4.2.2 ----- KVALITATIVNÍ ASPEKTY VEŘEJNÉHO PROSTORU

Změna ve veřejném prostoru u každého z řešení bude barvitě popsána a posouzena. Bude popsán její přínos v území oproti dnešnímu stavu. Nezbytným je popis režimu užívání veřejného prostoru v místě změny a očekávaný vliv na okolí širších vztahů území. U každého z řešení bude též popsáno naplňování pražských strategických dokumentů. Zhotovitel posoudí též očekávané naplnění urbanismu místa jakožto průsečniku dvou významných os – nábřeží a hradební.

4.2.3 ----- VLIV NA ŠIRŠÍ VZTAHY

Každé řešení bude posuzováno z pohledu vlivu na širší vztahy. Zhotovitel popíše a vyhodnotí očekávaný pozitivní i negativní dopad řešení. Zhotovitel srovná a vyhodnotí změnu hodnot v území a v širších vztazích tak, aby bylo patrné opodstatnění této změny, nebo aby mohla být posouzením vyloučena.

4.2.4 ----- PROVEDITELNOST ZÁMĚRU

Navrhované varianty budou popsány z hlediska proveditelnosti na úrovni ideové studie, konkrétně budou popisovat technickou proveditelnost a projednatelnost záměru. Je nezbytné popsat rizika (finance, harmonogram, poptávka, kontinuita projektu aj.) a navrhnout jejich předcházení formou strategie. Posouzení proveditelnosti musí být i ve vztahu k současně platnému územnímu plánu a poslední veřejné verzi Metropolitního plánu. K posouzení zhotovitel využije všechny jemu dostupné prostředky.

4.3 STANOVENÍ ROZSAHU PROVĚŘENÍ VARIANTNÍCH ŘEŠENÍ

Zhotovitel u každého variantního řešení vypracuje situaci a charakteristické řezy. Každé řešení bude zhotovitelem samostatně zhodnoceno dle požadavků na posudek řešení (bod 4.3). Všechna navržená řešení budou dohromady vyhodnocena a srovnána v klíčových atributech.

4.4 DOPORUČENÍ VARIANTNÍHO ŘEŠENÍ K DOPRACOVÁNÍ

Zhotovitel vybere řešení, které doporučuje projektovému výboru k dopracování a zároveň stanoví rozsah prací, které je třeba uskutečnit pro ověření nejasností či doplnění průkazných výpočtů. Toto řešení s odůvodněním představí projektovému výboru ke srovnání s ostatními prověřovanými řešeními. Po konsensuálním výběru varianty k dopracování zhotovitel dokončí ideovou studii v rozsahu dostupnost, veřejný prostor, proveditelnost, včetně konzultace DPP, ODA, RFD, TSK.

5 Obsah a podrobnost koncepční studie

5.1 TEXTOVÁ ČÁST

- Popis území
- Výchozí principy v území
- Analýza území
- Návrh

5.2 GRAFICKÁ ČÁST

- Situace v měřítku 1:200-500
- Všechny řezy územím v měřítku 1:200-500
- Vizualizace charakteristických částí území

6 Podklady

Součástí zadání jsou zhotoviteli k dispozici podklady, které objednatel shledává za klíčové pro zdárné zpracování variantních řešení. Zhotovitel využije podklady pouze pro potřebu tohoto projektu a nebude je bez svolení zadavatele svévolně šířit dál. V případě potřeby dalších podkladů požádá zhotovitel zadavatele o jejich poskytnutí či vypracování.

6.1 KONCEPCE

- 1 **Koncepce pražských břehů**
- 2 **Strategický plán hl. m. Prahy**
- 3 **Koncepční studie Dvořákovo nábřeží, Na Františku**
- 4 **Koncepční studie ulice Revoluční – varianta 1.0 (v procesu projednání)**

6.2 MAPOVÉ PODKLADY

- 1 **Mapové podklady vymezeného území**